

BILDANDE AV NATURRESERVATET HUNNASKOGEN I ALVESTA KOMMUN

BESLUT

Länsstyrelsen i Kronobergs län föreskriver med stöd av 7 kap. 4-6 och 30 §§ miljöbalken (1998:808) följande:

Området Hunnaskogen förklaras som naturreservat. Gränsen för naturreservatet ska vara den gräns som anges i bifogad karta (bilaga 1).

För att uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet.

Markägare och annan sakägare ska tåla de inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheten samt tåla visst intrång som framgår av A- och B-föreskrifterna i länsstyrelsens beslut. Allmänheten har att iaktta de ordningsföreskrifter inom reservatet som benämns C-föreskrifter i länsstyrelsens beslut.

Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan (bilaga 2) för reservatets långsiktiga vård i enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252).

Syftet med reservatet

Syftet med reservatet är:

- att bevara värdefulla naturmiljöer knutna till lövskog och lövrika blandskogar med angränsande strandzon och sjö. Naturmiljöernas växt- och djurliv ska bevaras och gynnas,
- skogen ska vara naturskogsartad genom att vara varierad och flerskiktad med god tillgång på gamla träd, grova träd, ihåliga träd samt stående och liggande död ved,
- området ska vara en tillgång för rörligt friluftsliv.

Syftet uppnås genom att:

- naturen skyddas genom föreskrifter som reglerar skogsbruk och olika typer av exploatering,
- skogen i huvudsak formas av naturliga processer vilket kan efterliknas genom naturvårdande skötsel. Genom skötsel ska också skog som är påverkad av skogsbruk restaureras, gran begränsas och livsmiljöer för växt- och djurlivet ska nyskapas,
- enklare åtgärder görs för rörligt friluftsliv.

BESLUT

Datum
2019-10-23

Ärendenummer
511-1825-2019

Skälen för beslutet

Skälen för beslutet är områdets lövrika blandskogar i värdetrakten Åsnenområdet. Bildandet av detta naturreservat bedöms främja dessa värden. Naturvärden hotas av skogsbruk och av att gran expanderar på bekostnad av andra trädslag. För att gynna värdena behövs föreskrifter och skötselåtgärder som möjliggörs i och med att beslut om naturreservat fattas. Skötselåtgärderna specificeras närmare i bilaga 2.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller annan jordart
2. borra, spränga, schakta, gräva, dämna, dika, dikesrensa, fylla ut, tippa, anordna upplag eller utföra annan liknande åtgärd på land eller i vatten
3. anlägga väg, parkeringsplats eller vändplats
4. uppföra byggnad, ledning, mast, vindkraftverk eller annan anläggning
Anmärkning: Jaktorn får uppföras på skogsmark.
5. avverka, gallra, beskära, röja, så, plantera träd eller buskar eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller skada enskilda träd eller buskar
Anmärkning: Siktgata för jaktens behov får röjas.
6. skada, ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller döda grenar
7. sprida bekämpningsmedel, gödsel, kalk eller annat jordförbättringsmedel
8. ändra växt- och djurlivets sammansättning genom att föra in, så eller plantera ut arter på land eller i vatten
9. utfodra vilt eller anlägga åtel
Anmärkning: Saltsten för vilt får sättas upp.

Följande åtgärder kräver Länsstyrelsens tillstånd:

10. bedriva tävlings-, övnings- eller lägerverksamhet
11. sätta upp tavla, skylt, affisch, snitsel, konstföremål eller liknande
Anmärkning:
Jaktpass får markeras.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång i naturreservatet

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar iordningställs och åtgärder vidtas:

1. utmärkning av reservatsgräns och information om reservatet
2. att skötsel utförs som behövs för att bevara och utveckla naturvärdena:
 - restaurering och skötsel av skog inbegripande röjning, huggning, sådd/plantering av naturligt förekommande träd och buskar samt frihuggning av träd
 - skapande av högstubbar, lågor och hålträd
 - naturvårdsbränning
 - uppläggning av grenar/stammar i s.k. faunadepåer
 - flytt av vindfällen
 - bekämpning av invasiva, främmande eller expansiva arter
 - utsättning av i naturtyperna naturligt förekommande arter
 - uppsättning av fågel-, fladdermus- och insektsholkar och andra åtgärder för att gynna dessa arter
3. iordningställande av anordningar för allmänheten i form av enkel parkeringsplats, informationstavla, strövstig och rastplats
4. åtgärder för vetenskaplig undersökning som Länsstyrelsen lämnat tillstånd till
5. tillfälliga upplag i samband med skötselåtgärder
6. användning av vägar i den utsträckning som behövs för att utföra skötselåtgärder enligt skötselplan

Länsstyrelsen ansvarar för att skötselåtgärder enligt ovan och som specificeras i fastställd skötselplan utförs.

C. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom området

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. skada naturföremål eller ytbildning, t.ex. genom att gräva, borra, måla eller mejsla
2. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar
3. plocka, skada eller gräva upp örter, svampar, mossor, lavar eller andra växter annat än plockning av enstaka exemplar av icke-fridlysta arter. Bär och matsvamp får plockas för husbehov
4. samla in insekter, snäckor, maskar eller andra ryggradslösa djur annat än enstaka exemplar av icke-fridlysta arter

5. framföra eller parkera motordrivet fordon eller släpvagn annat än på anvisad och iordningställd parkeringsplats
6. tälta
7. elda
8. störa eller skada djurlivet t.ex. genom närgånget uppträdande vid bo- eller lekplats

Följande åtgärder kräver Länsstyrelsens tillstånd:

9. vetenskaplig undersökning
10. sätta upp tavla, skylt, affisch, snitsel, konstföremål eller liknande
11. bedriva tävlings-, övnings- eller lägerverksamhet

Föreskrifterna hindrar inte:

- förvaltaren eller den som arbetar på förvaltarens uppdrag att utföra de åtgärder som framgår av ovan angivna B-föreskrifter som behövs för reservatets vård eller uppföljning av bevarandestatus.
- normalt underhåll av cykelled.
- övrig grävning i markområde för cykelleden (banvall), t.ex. för nedgrävning av ledning.

Föreskrifterna under C gäller omedelbart, även om de överklagas.

Med Länsstyrelsens tillstånd enligt föreskrifterna ovan avses inte en dispensprövning utan att Länsstyrelsen i skriftlig form kan ge sitt tillstånd till en åtgärd efter att denna beskrivits på lämpligt sätt.

Utöver ovan angivna föreskrifter gäller annan lagstiftning, bl.a. miljöbalken, jaktlagstiftning, terrängkörningslagen och kulturmiljölagen.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

Fastigheterna Hunna 7:3 och Hunna 7:5 ägs av Naturvårdsverket. Inom ramen för utredningsarbetet med att bilda Åsnens nationalpark kontaktades samtliga fastighetsägare i området mellan Agnäs, Hulevik, Sirkön och Getnö. Då fick Naturvårdsverket möjlighet att köpa bland annat dessa fastigheter. När nationalparken bildades kunde dock inte alla fastigheter som ägdes av Naturvårdsverket i området bindas samman till ett område. De fastigheter som ligger utanför kan istället bli naturreservat.

Förslaget till beslut och skötselplan skickades den 18 juni 2019 till sakägare som förelades att komma in med eventuella erinringar. Myndigheter, ideella föreningar m.fl. har samtidigt lämnats tillfälle att yttra sig över förslaget.

BESLUT

Datum
2019-10-23

Ärendenummer
511-1825-2019

Synpunkter på förslaget till beslut
Följande yttranden har kommit in.

Alvesta kommun har inget att erinra mot förslaget.

Skogsstyrelsen framför att de ser positivt på att naturvärden skyddas långsiktigt. De har inte några pågående ärenden registrerade i området.

Smålands ornitologiska förening (SmOF) ställer sig positiv till bildandet av reservatet. De anser att länet måste ha ett tätt nät av stora naturreservat av olika beskaffenheter så att den biologiska mångfalden kan bevaras och helst stärkas.

SmOF anser att tillträdesförbud i form av fågelskyddsområden ska kunna pekas ut för att minska störningar från ett omfattande friluftsliv. SmOF anser att anläggning av stigar och rastplatser i naturreservat ska göras så att nuvarande och eventuella framtida boplatser för fåglar inte störs. Om sådana anläggningar får en mindre bra placering försämras villkoren för dessa arter istället för motsatsen. Föreningen bidrar gärna med sina erfarenheter innan anläggningarnas utformning beslutas. SmOF anser att jakt inte ska tillåtas inom reservatet. Jakt strider mot flera syften med reservatet. I förslag till skötselplan under punkt 8 "Barnperspektivet" anges att området ska vara tillgängligt för barn och vuxna. Det är inte möjligt vid de tillfällen då jakt pågår. Jaktbefriade naturreservat är viktiga under de månader av året då jakt kan pågå var som helst eftersom den naturintresserade och motionerande människan vill känna sig säker på att inte hamna mitt i pågående jakt. Reservatet ska kunna ge besökarna positiva upplevelser av vacker natur, inte negativa som det riskerar att bli om jakt pågår vid besöket. C8 anger att det är förbjudet att störa eller skada djurlivet, något vi anser att jakt gör.

Länsstyrelsens bemötande av inkomna synpunkter

Smålands ornitologiska förening (SmOF) anser att tillträdesförbud i form av fågelskyddsområden ska kunna pekas ut för att minska störningar från ett omfattande friluftsliv. Enligt Länsstyrelsens bedömning är det i detta fall inte motiverat att besluta om föreskrift om tillträdesförbud så länge det inte finns känd förekomst av störningskänslig häckande fågel.

SmOF anser att anläggning av stigar och rastplatser i naturreservat ska göras så att nuvarande och eventuella framtida boplatser för fåglar inte störs. I detta fall där det aktuella området ligger i nära anslutning till både cykelled och kanotled och inga kända störningskänsliga häckningar förekommer bedömer Länsstyrelsen att befintlig stig bör skyltas och användas.

SmOF anser att jakt inte ska tillåtas inom reservatet. Jakt strider enligt deras mening mot syftet med reservatet och minskar tillgängligheten. Länsstyrelsen får inte besluta om mer långtgående föreskrifter gentemot sakägare än vad som är nödvändigt för att uppnå syftet. Länsstyrelsen bedömer inte att jakt, i den utsträckning som den nu bedrivs i området, behöver förbjudas eftersom det inte förväntas bli någon konkurrens mellan rörligt friluftsliv och jakt. Jakt på främst älg gynnar biologisk mångfald genom att bete på tall- och lövföryngring begränsas.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

Många växter och djur som naturligt förekommer i det svenska skogslandskapet är idag hotade. Många av dem är beroende av gamla och grova träd eller multnande ved, företeelser som är ovanliga i den brukade skogen. Att på vissa platser skydda skogsområden från avverkning förbättrar förutsättningarna för att hotade arter ska kunna finnas kvar och utveckla livskraftiga bestånd.

Åsnenområdet i sin helhet är av riksintresse för naturvärden (objektnummer NRO07024) och för friluftslivet (FG 07-03) enligt Naturvårdsverkets beslut 1988-09-19, 2000-02-07 och 20170119. Områden av riksintresse för natur- och kulturmiljövård eller friluftsliv ska enligt hushållningsbestämmelserna i 3 kap 6 § miljöbalken skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Åsnen-Mörrumsån-Mien-området är vidare i sin helhet av riksintresse med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i området enligt 4 kap. 2 § miljöbalken. Inom sådana områden ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets intressen särskilt beaktas. Åsnen ingår som en del av Mörrumsåns avrinningsområde i ett riksintresseområde för vattendrag enligt 4 kap. 6 § miljöbalken.

Åsnenområdet som helhet har i länets naturvårdsprogram erhållit klass 1 i en tregradig skala, där klass 1 är det högsta värdet. Delen ”Tvetaryd” (80 d), som omfattar Slagestorp och Klövhalla källa på grannfastigheten i norr, har erhållit klass 2. Här anges att lövskogarna har mycket stora landskapsmässiga och biologiska värden.

En nyckelbiotop är registrerad i Skogsstyrelsens inventering. Den finns till större delen på angränsande fastighet i norr och sträcker sig genom centrala delen av området. Nyckelbiotopen omfattar Klövhalla källa med angränsande lövskogar som på grannfastigheten är skyddade delvis i biotopskyddsområde, delvis genom naturvårdsavtal. Artrikedomen är stor när det gäller mossor, lavar och kärlväxter.

Det aktuella området har i sin östra del gammal naturskogsartad blandskog och den centrala delen består av lövskog med ädellövinslag i stråket söder om Klövhalla källa. Området har med sitt läge i anslutning till biotopskyddsområde, flera naturreservat och Åsnens nationalpark goda förutsättningar att bevara stora naturvärden delvis genom restaurering där granskog överförs till lövdominerad skog.

Bevarandet av naturvärdena i området går inte att förena med skogsbruk eller exploatering. Utan ett beslut om naturreservat riskeras att naturvärdena går förlorade genom avverkning eller avsaknad av skötselåtgärder. Med tanke på närhet till cykelled och kanotled bör tältning och eldning inte tillåtas i området. Det finns campingplatser med eldningsplats utmed lederna både norrut och söderut. Länsstyrelsen bedömer sammantaget att föreslagna föreskrifter är nödvändiga för att skydda naturvärdena långsiktigt.

Beslutet medför inga begränsningar av fiske. Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap 25 § miljöbalken, att reservatsföreskrifternas utformning innebär en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten. Beslutet följer regionala och nationella riktlinjer för prioritering av naturreservat och Sveriges

internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljö kvalitetsmål. Länsstyrelsen bedömer att bildandet av naturreservatet bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt och djurliv. Reservatsbildningen är förenlig med miljö balkens mål i 1 kap. 1 § och bestämmelserna om hushållning med mark och vatten i 3 och 4 kapitlen miljö balken.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § miljö balken innebär så begränsade kostnads mässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Naturreservatets namn	Hunnaskogen
NVR-id	2051638
Län	Kronoberg
Kommun	Alvesta
Natura 2000-område	-
Distrikt	Västra Torsås
Lägesbeskrivning	Ca 3 km söder om Torne och 10 km söder om Skatelövs kyrka
Centrumkoordinater (SWEREF99TM)	X: 477107, Y: 6279410
Kartblad Index 100 km	62E
Naturgeografisk region	12a SÖ Smålands skog-/sjörika slätt
IUCN-kategori	IV, Habitat/Artskyddsområde (Habitat/Species Management Area)
Fastigheter och ägarkategori	Hunna 7:3 och 7:5, Naturvårdsverket Hunna 10:3, Alvesta kommun
Servitut/rättigheter/ Samfälligheter Sakägare	Fiskrätt: delägare i Hunna FS:4, avtal om båtplats med förre ägaren Enligt bilaga 3

Areal	Totalareal 17,1 ha, varav 9,7 ha land och 7,4 ha vatten
Förvaltare	Länsstyrelsen i Kronobergs län

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Det aktuella området ligger vid Åsnens strand ca 3 km norr om Åsnens nationalpark och tvärs över sjön mot NO finns Agnäs naturreservat. Området ligger på bägge sidor om cykelleden Banvallsleden/Åsnen runt på den nedlagda järnvägen.

Den östra halvan av skogen består av naturskogsartad blandskog som är opåverkad av skogsbruk sedan lång tid. Udden öster om cykelleden är bitvis mycket sten- och blockrik och svårframkomlig utanför stig. Skogen är flerskiktad blandskog av gran, björk, asp, tall, ek, bok, rönn och lönn. Inslaget av senvuxna och gamla träd samt död ved är stort. Markvegetationen är mager, med mossor och glest blåbärsris. Längst ut på udden är terrängen storblockig, även ut i vattnet. Längst ut utmed stranden och på lilla ön finns äldre grova tallar. En befintlig smal stig på norra sidan slingrar sig fram mellan stenarna. Närmast cykelleden, på västra sidan, är terrängen mycket storblockig, skogen är yngre och helt lövdominerad med björk, ek, sälg, al, m.m. Genom denna delen passerar ett sumpskogsstråk på sin väg ner till sjön.

Den västra halvan av skogen längst från sjön består till stor del av planterad granskog. I norra kanten finns mer flerskiktad blandskog med gran, björk, bok och ek och inslag av sälg och asp förekommer. Bokinslag finns spritt, även i granpartier, men består mest av unga träd.

Stranden i det aktuella området är mestadels stenig strand med öppet vatten. På den yttre delen av udden finns några små vikar med bladvass och små partier med grund strand. Nära stranden på uddens spets finns grupper med stora block ute i sjön.

KUNGÖRELSE

Länsstyrelsen kungör detta beslut i vår författningssamling. Vi för också in kungörelse om beslutet i ortstidning i enlighet med 27 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252). I detta fall för vi in kungörelsen i tidningen Smålandsposten. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelsen är införd i tidningen.

Beslutet i sin helhet finns tillgängligt på Länsstyrelsen, Kungsgatan 8, Växjö och på Länsstyrelsens hemsida, www.lansstyrelsen.se/kronoberg.

BESLUT

Datum
2019-10-23

Ärendenummer
511-1825-2019

DU KAN ÖVERKLAGA BESLUTET

Se bilaga 5.

BESLUTANDE

Beslut har fattats av landshövding Ingrid Burman. I handläggningen av ärendet, i vilket naturskyddshandläggaren Helene Pettersson varit föredragande, har även enhetschef Martin Sjödahl, funktionschef Elisabet Ardö samt länsjurist Saramaria Johansson medverkat.

SÅ HÄR HANTERAR VI DINA PERSONUPPGIFTER

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

BILAGOR

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Sändlista/Sakägarförteckning
4. Miljöbalkens regler om naturreservat
5. Överklagandehänvisning

Bilaga 1

